

Aan:

Ger Koopmans
Voorzitter LTO Nederland

Afzenders:

Agractie Nederland
Stichting Stikstof Claim
Nederlandse Melkveehouders Vakbond
Dutch Dairyman Board
Nederlandse Vakbond Pluimveehouders
Farmers Defence Force

Datum: 13-13-2026

Ger, kom op je schreden terug!

Het vorige kabinet heeft in het start- en vervolgpakket voor de veehouderij een emissiereductiedoel van 42-46 % over de periode 2019 – 2035 aangegeven. Deze doelstelling valt ook te lezen in de Bouwsteen van LTO, NAJK, IPO, VNG en UvW. Hetzelfde geldt voor het Coalitieakkoord, waarmee het kabinet Jetten aan de slag moet.

In al deze documenten staat te lezen dat deze doelstellingen wettelijk moeten worden verankerd als alternatief voor de huidige omgevingswaarden in de wet (de KDW-doelstellingen van 40% in 2025, 50% in 2030 en 74% in 2035).

Maar de beleidsvoorstellen in die documenten gaan nog verder.

Die wettelijk vast te leggen doelstellingen moeten worden doorvertaald – al dan niet via sectorale doelstellingen - naar bedrijfsspecifieke doelen (plafonds) met sancties (in 2035, maar wellicht al in 2030) als die doelen niet gehaald worden.

De grote vraag is of LTO Nederland hieraan gaat meewerken. Gaat de LTO – al dan niet op verzoek van de minister – meewerken aan het verdelen van emissiereductiedoelen over de verschillende agrarische sectoren en over de vaststelling van bedrijfsspecifieke plafonds.

Via deze open brief roepen wij de voorzitter van LTO (en impliciet ook het NAJK) op: doe het niet.

Kom terug op de deal die je/jullie gesloten hebt met het IPO, de VNG en de UvW.

Het generieke emissiereductiedoel van 42-46 % is volledig gebaseerd op het frame dat het slecht gaat met de natuur en dat stikstofdepositie daar de belangrijkste oorzaak van is. Wij weten dat ook de LTO niet gelooft in dit frame. Waarom heeft de LTO zich dan toch laten verleiden om het 42-46% reductiedoel te accepteren?

Immers:

- Die doelstelling is gebaseerd op een modellen werkelijkheid. Zie onder meer het recente rapport van het PBL, het RIVM en de WUR. Het is schrijnend om te constateren dat in het rapport op basis van discutabele stikstofdepositie

berekeningen en discutabele KDW's wordt gezegd dat het slecht gaat met de natuur en dat die de komende jaren nauwelijks zal verbeteren en dat tegelijkertijd over de feitelijke staat van de natuur weinig tot niets te zeggen valt omdat de gegevens ontbreken.

- Het accepteren van de generieke doelstelling en de doorvertaling daarvan naar sectoren en bedrijven leidt tot grote spanningen tussen sectoren, zoals je ongetwijfeld al gemerkt hebt.
- Het instellen van bedrijfsspecifieke plafonds leidt niet tot het lostrekken van de vergunningverlening en zeker niet op afzienbare termijn. Elk project zal getoetst moeten blijven worden aan artikel 6 lid 3 van de habitatrichtlijn en zolang de berekende depositie niet in de buurt van de KDW is gekomen zal het lastig, zo niet onmogelijk, zijn om een natuurvergunning te verkrijgen. Zie de Technische briefing over dit onderwerp aan de Tweede Kamer (januari 2026). Het legaliseren van PAS melders, interimmers en andere bedrijven die buiten hun schuld geen adequate natuurvergunning hebben, is daarmee nog ver weg.
- Bedrijfsspecifieke doelen betreffen milieu-informatie die beschikbaar is voor het bevoegde gezag (meestal de provincie). Deze milieu-informatie is via de WOO opvraagbaar en daarmee beschikbaar voor organisaties als MOB met alle gevolgen van dien.
- Het RIVM blijft – vooralsnog - vasthouden aan haar berekeningen over de droge depositie, zoals ook blijkt uit het recente hierboven genoemde rapport, maar meer en meer blijkt dat die berekeningen niet kloppen. Ook de LTO vraagt om nieuw onderzoek over dit onderwerp.
- De bedrijfsspecifieke plafonds moeten volgens de LTO worden bereikt met doelsturing en sancties. Borging van maatregelen om aan te tonen dat je het doel hebt behaald is daarbij cruciaal. Echter die borging is in de praktijk veelal niet mogelijk.

Waarom zo vragen wij ons af, blijft de LTO dit verhaal voeden wetende dat onze gezamenlijke achterban daarmee in een uiterst kwetsbare positie wordt gebracht. Want hoe moeten deze doelen überhaupt gehaald worden als de vergunningverlening niet op gang komt? Het woord innovatie blijft dan een loze kreet.

En wat levert die reductie van 42-46% eigenlijk op?

De agrarische sector heeft sinds de jaren '90 al 70% emissiereductie gerealiseerd. De achtergrondconcentratie in de lucht is in die periode nauwelijks omlaaggegaan. Wat gebeurt er als we nóg eens 40–50% reduceren via bedrijfsspecifieke doelen? Gaan we daarmee onder de KDW's uitkomen? Gaan we de additionaliteit oplossen? Het antwoord laat zich raden.

De LTO wil af van een modellenwerkelijkheid. Dat willen wij ook, maar wij begrijpen niet dat de LTO vervolgens meegaat in de modellenwerkelijkheid die schuilgaat achter de emissiereductiepercentages. Is dat vanwege de politieke werkelijkheid?

Het kan toch niet zo zijn dat de LTO de boeren in Nederland (d.w.z. zowel de leden van LTO als de leden van andere organisaties) wil opzadelen met opgaves die niets van doen hebben met de doelstellingen zoals geformuleerd in de Brusselse richtlijnen en Verordeningen.

Wij doen dan ook een dringende oproep aan de LTO en in het bijzonder aan haar voorzitter Ger Koopmans, om op haar schreden terug te komen. Laat de generieke doelstellingen uit de Bouwsteen - en de invulling daarvan met bedrijfsspecifieke doelen - vallen **en ga met ons samenwerken om te komen tot een natuur- en stikstofbeleid dat gebaseerd is op feiten en niet op modellen.**

Agractie Nederland

Stichting Stikstof Claim

Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Dutch Dairymen Board

Nederlandse Vakbond Pluimveehouders

Farmers Defence Force